

Bestuursdienst

Telefoon (050) 3678581/ Mark Ronda
Onderwerp Evaluatie geveltuinen Verlengde grachtstraat

de leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum 19 NOV 2009

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO 09.2083138

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In het voorjaar van 2009 is in de Verlengde Grachtstraat een geveltuinenproject uitgevoerd. Naar aanleiding van dit project heeft u gevraagd om een evaluatie van dit project.

Wat is een geveltuin?

Geveltuinen liggen in het openbare trottoir, op plaatsen waar de huizen direct aan de straat grenzen en geen voortuinen aanwezig zijn. Een geveltuin ligt direct tegen de gevel aan en is maximaal 45 centimeter breed. De lengte is afhankelijk van de gevel. Bewoners kunnen bij de gemeente toestemming vragen voor de aanleg van een geveltuin. Wanneer de gemeente toestemming geeft, zorgt de bewoner voor een opsluiting (een kleine opstaande rand die de geveltuin omsluit) en wordt het straatzand vervangen door tuin- of potgrond.

Een geveltuin in de straat is een goed alternatief als er te weinig ruimte is voor grotere groenvakken in de openbare ruimte. Een geveltuin is zowel voor natuur als voor het oog aantrekkelijk. Gevelbeplanting onttrekt minder fraaie gevels en muren aan het zicht en verhoogt de leefbaarheid van een straat. Het zuivert de lucht. Een oppervlak van 100 m² gevelgroen kan een hoeveelheid stikstofoxiden en fijn stof vastleggen gelijk aan de productie veroorzaakt door ca. 10.000 autokilometers.

In het huidige geveltuinenbeleid speelt de gemeente een passieve en adviserende rol. Een bewoner kan een verzoek indienen voor de aanleg van een geveltuin. De gemeente beoordeelt aan de hand van de opgestelde spelregels en honoreert het verzoek of wijst het af. Als het verzoek wordt gehonoreerd, legt de bewoner de geveltuin aan en is die verantwoordelijk voor het onderhoud.

Het project

De aanleiding voor het geveltuinenproject in de Verlengde Grachtstraat was het groot onderhoud aan de verharding. Omdat het trottoir herstraat moest worden, kon de opsluiting van de geveltuinen in het straatwerk worden meegenomen.

Wij hebben de bewoners schriftelijk benaderd om op kosten van de gemeente een geveltuin aan te laten leggen voor hun huis. De belangstellende bewoners zijn vervolgens in een tweede brief opnieuw benaderd. Bij deze brief zat een formulier waarmee de bewoners een keuze konden maken uit verschillende type beplanting. Aan de hand van het ingevulde keuzeformulier is de beplanting aan de bewoners geleverd. De bewoners hebben zelf de beplanting in de geveltuin aangeplant.

Beoordeling van het project door de bewoners

Voor dit project zijn 50 huishoudens benaderd. Hiervan hadden 11 huizen al een geveltuin. 15 bewoners hebben positief gereageerd op de brief en 2 bewoners met een bestaande geveltuin hebben aangegeven nieuwe beplanting te willen bestellen. In het totaal hebben nu 26 van de 50 huizen een geveltuin.

Wij hebben de helft van de deelnemers gevraagd wat zij van het project vonden. Het project is door de deelnemende bewoners positief gewaardeerd. Mensen waren vooral verbaasd en positief over de rol die de gemeente heeft gespeeld. De belangrijkste reden om een geveltuin aan te laten leggen was het beeld van de eigen gevel en het totale straatbeeld te verbeteren. Ook het feit dat de gemeente de opsluiting van de geveltuin wilde aanleggen was voor veel bewoners een stimulans om mee te doen aan dit project. Eén seizoen na de aanleg van de geveltuinen liggen alle nieuwe geveltuinen er goed onderhouden bij.

De actie heeft, ondanks dat er geen gezamenlijke plantdag was georganiseerd, wel bijgedragen aan de verbetering van de buurtcontacten. Bewoners gaven aan het met buurtgenoten regelmatig te hebben gehad over het project. Opvallend is dat geen enkele deelnemer op de hoogte was van de mogelijkheid om zelf een geveltuin aan te vragen.

Projectmatige aanpak aanleg geveltuinen

Door de laagdrempeligheid van het project hebben veel bewoners een geveltuin laten aanleggen. Hieruit blijkt dat een actief geveltuinenbeleid, waarbij de gemeente zelf het initiatief neemt, een duidelijk positief effect heeft op het aantal aanvragen voor een geveltuin. Hoe meer aanvragen des te groter het effect op de leefbaarheid van de straat.

Doordat de opsluiting van de geveltuinen is meegenomen in het groot onderhoud aan het trottoir, heeft dit geen extra kosten met zich meegebracht. Een ander voordeel hiervan is dat het beeld van de opsluitingen uniform en netjes is. De enige kosten die zijn gemaakt zijn de levering van potgrond en planten. Deze bedroegen € 60, - per geveltuin. Het aanleveren van planten door de gemeente heeft als voordeel dat er geen soorten in de geveltuin worden aangeplant die hiervoor niet geschikt zijn.

In samenwerking met de bewonersorganisatie Hoornsemeer is in een straat in deze wijk een vergelijkbaar project uitgevoerd. Hierbij hebben wij wel de opsluiting

aangelegd, maar zijn niet de planten geleverd. In het totaal zijn in dit project 20 geveltuinen aangelegd.

Financiën

De totale kosten van een geveltuin zijn € 100, -. Hiervan is € 40, - voor de aanleg van de opsluiting en €60, - voor het leveren van potgrond en beplanting. Als het mogelijk is een project te koppelen aan het groot onderhoud van een trottoir, zijn er geen kosten aan de aanleg van de opsluiting verbonden.

Wanneer de gemeente ook beplanting en potgrond levert, zal dit worden betaald uit reguliere budgetten of uit acties als Lentekriebels, Schoon Heel Veilig en LA-21 projecten. Dit geldt ook voor projecten die niet worden gekoppeld aan groot onderhoud van trottoir.

Conclusie en vervolg

Het geveltuinenproject in de Verlengde Grachtstraat is een succesvol project. De actieve faciliterende rol van de gemeente is hiervoor de belangrijkste reden. Het project is een goed voorbeeld om andere straten zonder veel openbaar groen op een vergelijkbare wijze groener en leefbaarder te maken. Daarnaast is het belangrijk dat naast de projectmatige aanleg van geveltuinen meer bekendheid wordt gegeven aan de mogelijkheid om als particulier een geveltuin aan te vragen. Door het uitvoeren van een actief geveltuinenbeleid verwachten wij dat er jaarlijks 20 tot 30 geveltuinen bijkomen. In de jaarlijkse planning en evaluatie ecologie zal over de resultaten worden gerapporteerd.

Om de verwachte toename van het aanvragen voor geveltuinen in goede banen te leiden, zal bij Wijkbeheer een aanspreekpunt komen voor deze projecten. In de onderstaande aanbevelingen wordt aangegeven hoe de gemeente een impuls kan geven aan het aantal geveltuinen in de stad.

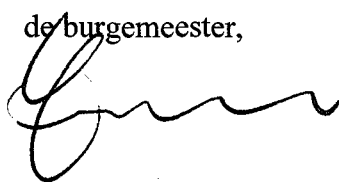
- Het uitvoeren van een actief geveltuinenbeleid waarbij de gemeente zelf projectmatig geveltuinen initieert.
- Waar mogelijk koppelen van geveltuinprojecten aan groot onderhoud, waardoor de kosten laag zijn.
- Bewonersorganisaties beter voorlichten over de mogelijkheid om met een straat projectmatig geveltuinen aan te leggen. Ook de bewonersorganisatie een rol laten spelen bij de organisatie van geveltuinprojecten.
- Meer bekendheid geven aan de mogelijkheid om als particulier een geveltuin aan te vragen via Gezinsbode, wijkkranten en wijkwebsites.
- Het gezamenlijk laten inplanten van de geveltuinen om buurtcontacten te stimuleren.
- Geveltuinprojecten wanneer mogelijk onderdeel laten uitmaken van acties zoals Lentekriebels en Schoon Heel Veilig.

- De bestaande en nieuwe geveltuinen in kaart brengen en jaarlijks controleren of de geveltuinen geen overlast veroorzaken.
- Geen beplanting te leveren, maar wel advies te geven over de keuze van de beplanting.

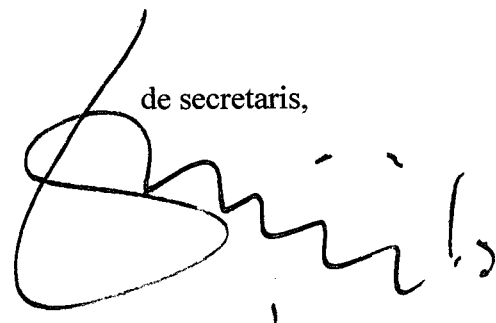
Wij menen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name, positioned below the text 'de burgemeester,'.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name, positioned below the text 'de secretaris,'.